

Doi dramaturgi în viața satului bănățean

M-am dus la Comlogul Mic, frumoasă și bogată comună de pe meleagurile bănățene, ca să l cunoște pe acel tânăr cooperativ care, la concursul de dramaturgie din cadrul primei ediții a Festivalului național „Cîntarea României”, a obținut premiul al doilea (premiul întâi nu s-a acordat). În veranda unei case solide, de zid, cu mult gust aranjată — așa cum sunt multe prin partea locului — se afla un om care la vreo 60 de ani.

— Deci, dumneavoastră sănătății Michael Holzinger, autorul dramatic german care a scris piesa premiată, Hansi al nostru?

— Așa mă cheamă și eu am scris piesa de care ați amintit, dar autor dramatic, fie și amator, e cam mult...

— De ce sunteți surprins? Nu sunteți nici la prima, nici la ultima piesă scrisă, mai mult, chiar, publicată și jucată! De cind scrieți?

— De cind mă știu, mi-am asternut pe hirtie gândurile, ea și evenimentele pe care le-am trăit, nici, în comuna natală. Dar am scris înnă mult proză și versuri...

— Acum, aveți și cîteva piese într-un act, și, pe cît știu, toate sunt inspirate din realitățile comunei...

— Păi, nici trăiese și muncese. Am văzut și alte locuri, prin țară noastră, dar nu le cunoște atât de bine.

— Dintre piesele pe care le-ați scris, care vă plac cel mai mult?

— Așa, mai aproape de suflet, fără să fiu scrisă: *Nebunii bătrâni sunt cei mai periculoși. Schimbarea*. Pentru nimic și iar nimic și, desigur, Hansi al nostru, care mi-a adus atâtă satisfacție...

— În toate piesele dumneavoastră, satirizarea relelor care apar în viața de toate zilele constituie preocuparea centrală...

— De cele bune, vorbesc toti. Dar, în comuna noastră, ca pretutindeni, realitatea nu-i mereu roză; se mai întâlnesc și nezăcură, sunt fel de fel de oameni. Sper să ajut și eu ca să fie mereu mai bine, să ne înțindem cu lăptă tot mai mari și frumoase. Oamenii din comună nu se supără. Știu că eu răd de greselile lor ca prietenie, ca bunătate, ca gîndul de a ne îndrepta cu toții și a deveni oameni sănătoși și de nădejde.

— Premiul pe care l-ați luat la prima ediție a Festivalului național „Cîntarea României” vă ouorează, dar vă și obligă...

— Am înțeles aceasta de la început. Înch de pe cind mulțumeam, fericit, pentru premiu, mă gîndeam ce să fac ca să fiu la înălțime. Aveam eu un subiect. Am venit

acasă, mă apucat de treabă (de seris mă ocup numai seara, fiindcă ziua lucrez la ferma legumică a cooperativei de producție) și am realizat piesa *Cîrligul în familie*, care să și publicat în revista „Volk und Kultur”, în 1978. Cu această piesă voi participa la ediția a doua a marelui și stimulatorului de energii creative Festival național „Cîntarea României”.

Peciu nou, așezare vestită cu străzi largi, străjuite de case frumoase, cu porți de lemn închisuri împodobite, numără aproape patru mii de suflete. Aici, teatrul este la el acasă, nu numai datorită interesului locuitorilor față de spectacole, în general, dar și fiindcă aici activează o echipă de teatru de amatori, în limba germană, laureată a primei ediții a Festivalului național „Cîntarea României”, și tot aici se află și dramaturgul Ludwig Schwarz, cu care am stat de vorbă.

— Când ați debutat în dramaturgie?

— În anul 1968, cu piesa intr-un act Omul își face griji.

— Sunte că ați scris multe piese de teatru. Care dintre acestea reprezintă, după dumneavoastră, creația afirmată?

— După critica literară, dar și după succesul realizat în fața publicului, piesa afirmării se numește *Mathias Thill*, a cărei premieră a avut loc în anul 1977, pe scena Teatrului German de Stat din Timișoara. Piesă evocă figura unui primar al comunei noastre, care, în secolul trecut, a luptat pentru a salva pămînturile țărănilor, pe care voiau să le acapareze doi feudali.

— De atunci, piesa se joacă cu succese. Ce vă impresionează mai mult, la spectacol?

— Un fapt cu totul ieșit din comun: la premieră au fost prezenți 36 de descendenți ai lui *Mathias Thill*.

— Echipa de teatru de amatori din comuna și-a făcut un bun renume. Desigur că aceasta se datorează și contribuției dumneavoastră...

— Am scris multe piese și texte de spectacol pentru această echipă. Pentru ediția a doua a Festivalului „Cîntarea României”, am pregătit, împreună cu invățătorul Hans Neumann, un mare animator al activității culturale sătmăreni, un montaj literar, sub genericul sugestiv *Aici ne e casă!*

În numeroase comune din județul Timiș, activitatea culturală atestă ascențea preoccupării; într-un clasament neoficial, acest județ a ocupat locul al doilea în ce privește numărul premiilor și al distincțiilor cîștigate la prima ediție a marelui Festival național „Cîntarea României”. Sunt succese pe care artiștii amatori sătmăreni vor să le sporască.

Stan Vlad